

GAZETA

INVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XIX
Nr. 891
Vineri 24 martie
1967
4 pag. 25 bani

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

ZILE DE VACANȚĂ

Primăvara plutește în aer. Te simți parfumat și prezența în mugurii gata să plesnească și în mătărea sălciilor, în unduirea sălciilor, în vântul răcoros și în veselie școlărilor care de câteva zile — de când primăvara a adus cu ea, ca în fiecare an, vacanța — au umplut parcurile, sălile de spectacol, stadioanele.

Acțiunile pline de viașie ale vacanței au fost pregătite, cu aceeași grijă de todeauna, de școlă, de organizația U.T.C. și de organizația pionierilor. Le-am găsit înscrise în programele de vacanță afișate în școli, la casele de cultură ale tineretului, la Palatul și casele pionierilor, în cluburi.

Deosebit de atrăgătoare sînt bunăoară acțiunile pe care le oferă copiii din Capitală Palatul pionierilor — excursii pe Valea Prahovei, la Hidrocentrale „Gheorghe Gheorghiu-Dej”, la Giurgiu, la Călugăreni și la Bufta; intrări sportive, cum sînt turnee de primăvară pentru amatori de baschet, concursul tinerilor trăgători la tir, campionatul micilor șahisti etc., jurnale vorbite și dimineți distractive, întâlniri cu oameni de știință, cu scriitori, cu muncitori fruntași, vizionari de filme și spectacole etc.

La Liceul „B. P. Hasdeu” din Buzău se continuă o tradiție oprită vacanțelor: drumețiile. Din primele zile de vacanță grupuri de elevi au pornit în sus, spre Munții Buzăului, plini de frumusețe și poezie. Membrii cercurilor de turism, de geografie, de științe naturale, de foto, și-au propus să colecționeze și să prelucreză pentru laboratoriu și muzeul școlii cele mai interesante materiale pe care le vor culege în timpul excursiei. În zilele vacanței elevii liceului vor dovedi că știu să fie și buni gospodari. Din inițiativa organizației U.T.C., ei vor amenaja crîngul orașului, pe care au de gând să-l facă mai frumos ca oricînd.

Liceul „B. P. Hasdeu” își va sărbători anul acesta centenarul. Elevii se pregătesc de pe acum pentru acest mare eveniment. În zilele vacanței ei vor aduna de la foștii profesori și elevi ai școlii fotografii, reproduceri și alte materiale, cu care vor alcătui câteva albume. Se pun la punct, sub conducerea profesorilor de limba română, materialele pentru monografia liceului. Se pregătește de asemenea bogatul program artistic care va fi prezentat cu prilejul sărbătorii centenarului.

Pentru elevii liceului „Nicolae Bălcescu” din Craiova, vacanța va fi un prilej în plus de a-și dovedi, printre altele, măiestria și aptitudinile sportive. Într-adevăr, programul celor două săptămîni de vacanță este bogat în manifestări sportive: intrări de baschet, de gimnastică, de fotbal și handbal.

Sînt multe și variate acțiunile înscrise în calendarul zilelor de vacanță și majoritatea vor atrage pe pionieri și elevi, le vor oferi momente instructive, de destindere și reconfortare. Pe alocuri, însă, sînt prevăzute și unele acțiuni care — eadevărât — în programe sînt frumoase, dar în practică nu-i prea atrag pe copii. Este vorba de acțiunile ce acordă prioritate expunerilor, desfășurate îndeosebi între patru pereți. Sînt, desigur, acțiuni instructive care-i pot interesa pe elevi, dar nu acum, cînd afară-i soare, primăvară.

Să-i fimem pe copii, în aceste zile, cît mai puțin între zidurile școlii. Să-i lăsăm să-și descătușeze energia, să-și împărspeze forțele, să se reconforteze alergînd prin păduri cutreierînd prin parcuri, băînd mîinea pe stadioane. Am văzut zilele acestea nenumărați copii în parcul Herăstrău din Capitală. Tot parcul parcă era al lor. Unii „adevărați” și pasionați pescari amatori pîneau, cu undițele meticuloase pregătite și cu provizii serioase de momeală, locul unde s-ar putea instala ca să poată pescui fără grijă. Mă întreb adesea, oare nu s-ar putea satisface această arzătoare dorință a sutelor de mici pescari amatori, oferindu-li-se un loc al lor unde să pescuiască? Alții cercetau cu răbdare malurile lacului în căutare de raci și broaște țestoase. Cîțiva mai norocoși găsiseră o broască țestoasă și explicau trecătorilor adunați în jur, după niște semne pe care nu voiau să le divulge, cîți ani are broasca.

Să-i însoțim peste tot pe copii în drumețiile și jocurile lor de vacanță, dar nu purtînd cu noi povara anilor sau oboseala celor două trimestre de muncă, ci participînd cu întreaga noastră ființă la bucuriile copilăriei și tineretii lor.

M. ROBEA

C. Brâncuși PASĂRE ÎN SPAȚIU

BRÂNCUȘI

„Am făcut și eu pași pe nisipul eternității”.
C. Brâncuși

Un mare creator își încheia viața la optzeci de ani fără să-și lăsașe nimic neterminat. Era în martie 1957. Brâncuși — clasicul absolut al sculpturii contemporane, „una din cele mai mari figuri ale artei din toate timpurile” — cum îl definea Jean Cassou în celebra sa Panoramă des arts plastiques contemporains — trecea în eternitate, lăsînd în urma sa o operă desăvîrșită. „Viața lui — scria Geo Bogza cu acel prilej — e rotundă și plină ca însuși globul pămîntesc care se întinde în spațiu în sfericitatea lui perfectă și nu are nimic de rivnit. Cred că dacă s-ar fi fost grec, așa ar fi amintit moartea lui Homer.”

Așa a și fost interpretată opera lui Brâncuși și contribuția lui la revoluționarea sculpturii moderne: în sensul universalității. Căci este greu astăzi, după ce Brâncuși a fost total asimilat, să ne imaginăm amploarea revoluției pe care a provocat-o. Așa cum observa reputatul critic Pierre Schneider, eliberînd sculptura de aparatele Brâncuși „a fost primul care a amintit că se poate sculpta fără a imita și, astfel, a deschis toate drumurile sculpturii”.

De mai bine de zece ani, de cînd bătrînul minunat închis în atelierul său magnific ca un Vulcan, ca un păstor dac, nu mai este, treclînd în legendă și simbol, lumea — specia-

listă și nespecialistă — înțelege toate profunzimile sale ireductibile: mentalitatea unui om în corespondență cu forțele cosmosului și inițiat în ordinea legilor și numerelor. Dacă astăzi se acceptă unanim că „nimic n-a revoluționat arta în chip mai autoritar și mai adînc, cît nici un mare novator al secolului n-a avut această ireductibilă certitudine, această putere nemătoare, deasupra violențelor și a convulsiilor, cît el este clasicul sculpturii moderne, așa cum Cezanne a fost clasicul picturii”, atunci omagiile pentru Brâncuși la împlinirea a 91 de ani de la nașterea sa (19 februarie 1876, în Peștișanii Gorjului) și a unui deceniu de la stingerea sa se cuvîntă acestuia minunat popor care a dat lumii întreaga un Eminescu, un Lucian, un Enescu — și acestuia pămînt, pe care poporul anonim al Miorii a căpătat simbolic, prin Brâncuși, încă un nume.

Avem în Constantin Brâncuși un reprezentant al genului poporului nostru care și-a găsit drumul și și-a atins ținta cu siguranța și vigoarea unui meșter desăvîrșit. Trănicia operii brâncușiene se datorește, fără îndoială, legăturilor lui indisolubile cu filonul adînc și de neprețuit al artei populare românești. Altfel spus, lucrările sale, chiar și cele mai esențializate și abstracte, sînt fundamentale întru-rite de arta țărănilor români, ele nefiind simple interpretări ale formelor exterioare, ci veritabile simboluri ale trăiniciei tradiției care

coboară din monumentele de piatră ale antichității și trece prin ferestrele, unice în arta lumii, existente la Voroneț. Valoarea universală a operei sale se datorește faptului că în toate creațiile, începînd cu faimoasa „Pasăre mîiastră” și „Sărutul” (prezentate în anul 1908 la Salonul Independenței) și afirmînd cu fundamentul triptic de la Tg. Jiu, scotit de mulți cercetători străini drept „cel mai important monument al artei moderne”, Brâncuși pornea de la o creație de mare elevație artistică — arta națională a poporului său. Se poate afirma cu certitudine că evoluția creației brâncușiene urmărește evoluția milenară a artei țărănilor gorjeni, fabuloasă, arhaică și impulsivă, zămislită în preajma unor vechi vetre ale civilizației umane. Dar, așa cum s-a petrecut cu cîntecul nostru, cîntecul Enescu i-a dat respirația universalității în magistralele sale simfonii, Brâncuși a sensibilizat lemnul și piatra făcîndu-le să vibreze în sensul suprem al aspirațiilor unui popor.

Robustă, echilibrată, fără simplificații arbitrare, dar profund umană și fidelă aspirațiilor celor mai nobile ale omului, sculptura lui rupe sigiliile academismului și conformismului, afirmînd practic aspirația umană, bucuria de a trăi. Excelent portretist și cunosător desăvîrșit al anatomiei omului, Brâncuși intrucheză înalte simboluri și aspirații umane. Urmărind cele mai cuprinzătoare adevăruri, renunțînd prin eliminări severe, progresive, la orice detalii neesențiale și atribuie nesemnificative, artistul ajunge la o artă a esențelor, a marilor semnificații, în care zborul „Păsării mîiaștre”, plutea mirifică a „Pestelui”, cîntecul simbolic al „Cocoșului” sînt

COSTIN NASTAC

(Continuare în pag. a 2-a)

Instalarea noii conduceri a Institutului de științe pedagogice

Recent a avut loc la Institutul de științe pedagogice instalarea noii conduceri a institutului. Au participat acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului, prof. univ. Miron Constantinescu și Traian Pop, adjunctul ai ministrului învățămîntului, numeroși cercetători științifici, cadre didactice din învățămîntul superior și din învățămîntul de cultură generală.

Prof. univ. Miron Constantinescu a dat citire ordinului ministrului învățămîntului prin care prof. univ. Dimitrie Todoran este numit președinte al Consiliului științific al Institutului de științe pedagogice, iar conf. univ. George Văideanu, directorul acestui institut. Totodată s-a anunțat și numirea prof. univ. Stancu Stoian în funcția de consilier al ministrului învățămîntului.

În cuvîntul rostit cu acest prilej acad. Ștefan Bălan a relevat contribuția adusă de institut, de la înființarea sa și pînă în prezent, în domeniul cercetării pedagogice, subliniînd mai ales însemnătatea apariției a 42 metodici. Vorbitorul s-a referit apoi la oclă problema ce necesită încă o rezolvare corespunzătoare, insistînd asupra sarcinilor de viitor ale cercetării pedagogice. Una din preocupările principale ale cercetării științifice în domeniul pedagogic trebuie să fie contribuția acesteia la elaborarea planurilor de învățămînt și a programelor școlare.

Institutul de științe pedagogice este chemat de asemenea să-și aducă contribuția la îmbunătățirea conținutului manualelor școlare, la decongestionarea lor de elemente lipsite de importanță care le mai încarcă. Este necesară, de asemenea, o preocupare mai largă decît pînă în prezent în ce privește cercetarea metodelor științifice de predare. Probleme de actualitate, care trebuie să stea în atenția institutului, sînt în același timp problemele căilor de educare a copiilor și tineretului în spiritul patriotismului, al dragostei de muncă, în spiritul înaltelor idei ale comunismului socialist, ca și problemele orientării școlare și profesionale a tineretului. Este necesar ca cercetarea pedagogică în aceste domenii să inițieze mai multe experimente practice, menite să ducă la concluzii cu largă aplicabilitate. Se impune totodată lărgirea cercetărilor întreprinse de institut în domeniul organizării învățămîntului. În general, în orientarea planului de cercetări trebuie să se acorde o atenție sporită problemelor fundamentale ale pedagogiei, urmărindu-se elaborarea unor lucrări de sinteză. Se cere și îmbunătățirea și metodologia și metoda cercetării pedagogice, în vederea creșterii eficienței soluțiilor propuse.

Luînd cuvîntul, prof. univ. doctor docent Dimitrie Todoran și-a exprimat convingerea că, avînd sprijinul conducerii Ministerului învățămîntului, al noii direcții a Institutului de științe pedagogice și al cercetătorilor acestuia, Consiliul științific al institutului va fi la înălțimea sarcinilor sale.

Conf. univ. George Văideanu, directorul Institutului de științe pedagogice, a făcut cunoscută hotărîrea lucrătorilor acestuia de a îmbunătăți munca de cercetare pedagogică, de a o orienta spre rezolvarea problemelor majore ale teoriei și practicii pedagogice.

În încheierea adunării prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățămîntului, a subliniat necesitatea ca cercetarea pedagogică să contribuie eficient, printr-o muncă științifică de valoare ridicată, la traducerea în viață a sarcinilor trasate școlii prin documentele de partid și de stat. Organizînd experimente originale și inovatoare, elaborînd lucrări de cercetare fundamentale și aplicative pe baza principiilor pedagogiei marxist-leniniste, păstrînd seama de tradițiile înaintate ale învățămîntului țării noastre și de experiența mondială, lucrătorii institutului sînt chemați să aducă o contribuție tot mai însemnată la afirmarea școlii și a pedagogiei românești pe plan național ca și pe plan internațional.

Mii de pionieri și elevi au participat duminică trecută la concursul de compuneri literare organizat de Consiliul Național al Organizației pionierilor și Ministerul Învățămîntului. Temele lucrărilor au oglîndit gîndurile pe care școlarii le închină patriei și partidului lor, recunoștința pe care le-o poartă pentru copilăria lor fericită, bogatele cunoștințe pe care le dobîndesc pe băncile școlii, preocupările lor. Iată cîteva din aceste teme: „Mulțumim din inimă partidului”, „Ce-i doresc eu țării mele”, „Flința cea mai dragă”, „Ce-aș dori să devin în viață”.

Cele mai izbutite dintre compunerile prezentate la concurs vor fi premiate și publicate.

*

Recent la Liceul „Ștefan cel Mare” din Suceava a fost organizată o reuniune festivă a cercurilor de fizică și chimie din școală. La această reuniune, inițiată de conducătorii cercurilor cu sprijinul organizației U.T.C., au participat elevii ai claselor a X-a și a XI-a, mulți dintre ei premiați la faza locală a concursului de fizică și chimie desfășurată de curînd, precum și foști membri ai cercurilor, astăzi studenți. Au mai participat, de asemenea, profesorii de astăzi ai liceului, precum și profesori pensionari care au condus în primii ei ani activitatea cercurilor.

La ședința au fost prezentate scurte comunicări pe teme de specialitate, după care au urmat interesante dezbateri.

Pîntă de fermec, chemarea învățămîntului găsește din nou în aceste zile de vacanță ecou în inimile elevilor.

Din experiența

pregătirii

BACALAUREATULUI

Interpretarea științifică a cunoștințelor de istorie

Printre exigențele care vor fi formulate în fața elevilor la examenul de bacalaureat figurează la loc de frunte corectitudinea științifică a răspunsurilor, capacitatea de a interpreta printr-o prismă proprie, la nivelul de pregătire pe care îl oferă liceul, datele disciplinelor din programa examenului. Aceasta solicită o orientare corespunzătoare a muncii pe care o desfășoară profesorii în vederea pregătirii elevilor pentru examenul de bacalaureat. Vom încerca să punem în evidență câteva dintre aspectele acestei probleme referindu-ne la lecțiile recapitulative de istorie.

În scopul pregătirii elevilor la nivelul exigențelor de care vorbeam mai sus este necesar în primul rând ca profesorul de istorie să dispună de o adâncă cunoaștere a documentelor de partid și de stat — îndreptar științific de mare valoare. Folosind astfel, în lecțiile recapitulative, documentele Congresului al IX-lea al P.C.R., profesorii vor da cunoștințele de istorie o mai mare forță de convingere, un continut mai bogat, o mai strânsă legătură cu viața, cu politica partidului și statului nostru. Un document de o excepțională însemnătate pentru îndrumarea elevilor spre înțelegerea științifică a problemelor de istoria patriei îl reprezintă expunerea făcută de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., cu prilejul împlinirii a 45 de ani de la crearea Partidului Comunist Român. Ajutându-i pe elevi să-și reprezinte istoria tuptei clasei muncitoare, a partidului ei comunist, în contextul vieții social-politice generale a țării, în strânsă legătură cu activitatea celorlalte forțe revoluționare, democratice și progresiste care au contribuit la dezvoltarea societății noastre, această expunere constituie în același timp și un puternic mijloc de educare a lor în spiritul glorioaselor tradiții patriotice ale poporului, ale clasei muncitoare.

Profesorii de istorie au avut posibilitatea să-și elucideze numeroase probleme de specialitate urmărind articolele publicate în „Analele Institutului de Științe Istorie și Social-Politice de pe lângă C.C. al P.C.R.”. Aceste articole, pe care cei mai mulți dintre profesori le-au utilizat și în timpul desfășurării lecțiilor curente, le vor fi de un real folos acum, în timpul lecțiilor recapitulative, în sintetizarea unor cunoștințe importante din istoria patriei.

În general este necesar ca profesorii să fie la curent cu cele mai noi rezultate ale cercetării științifice în domeniul specialității lor. Fiește însă că ei au datoria să le selecteze și să le prelucereze, astfel încât materialul nou să nu fie transferat în mod mecanic din domeniul științei în cadrul obiectului de învățământ. Nu vom debata aici nici la recapitulare — după cum n-am făcut-o nici la lecțiile curente — ipoteze, probleme su-

puse discuției, aspecte încă neelucidate, pentru că în general, obiectul de învățământ nu operează cu ipoteze, ci cu adevăruri certe, de durată. Totuși, în probleme importante pentru care cercetarea nu a ajuns încă la concluzii bine clarificate, putem face cunoscute elevilor unele din opiniile care s-au formulat și care urmează să fie verificate de viitoarele cercetări. Vom face aceasta, bineînțeles, așa încât să nu dăm loc la confuzii și cu grijă de a

O privire de sinteză asupra disciplinelor biologice

Încheierea anului școlar la clasa a XI-a bate la ușă. Principala noastră preocupare este acum aceea de a asigura ca parcurgerea și recapitularea materiei să se desfășoare cu maximum de eficiență în timpul de care dispunem. Se cere din acest punct de vedere, în primul rând, o reparitură judicioasă a orelor afectate diferitelor teme și capitole.

Predind biologia, lucrez pe de o parte cu întreaga clasă, iar pe de altă cu grupul de elevi care a optat pentru această disciplină la probele orale ale examenului de bacalaureat.

Manualul de biologie generală grupează el însuși lecțiile în jurul unor probleme centrale, cea mai importantă dintre acestea fiind problema evoluției viețuitoarelor, care determină de fapt profilul manualului. Studiind analitic, în anii trecuți, disciplinele biologice de bază — botanica, zoologia, anatomia și fiziologia omului — dobândind în prima parte a acestui an școlar noțiuni de geologie istorică, elevii dețin suficiente informații științifice pentru înțelegerea evoluției regnului vegetal și animal, ca și a originii și evoluției omului. Pentru a ilustra formele ce marchează evoluția regnului animal voi organiza o vizită la muzeul Antipa, care oferă un bogat material ilustrativ, iar pe recapitulare și temele referitoare la evoluția omului, la metodele de adaptare, la protecția naturii. La muzeu se găsește o colecție foarte interesantă de animale abisale, aduse dintr-o expediție oceanografică pe coasta Perului, precum și o colecție de animale cavernicole, în cadrul cărora se pot observa unele probleme esențiale privind cauzele evoluției biologice, mecanismele acesteia, dirijarea procesului de transmitere a însușirilor pe care le au ființele vii etc. Acest mod de recapitulare va fi, cred, facilitat și de faptul că materia de chimie organică fiind predată în întregime până la data respectivă, elevii vor putea înțelege mai bine problema compoziției chimice a materiei vii.

O vizită la Grădina botanică va prezenta cunoștințele elevilor în legătură cu evoluția regnului vegetal și cu biocenozele miniaturale din diferite regiuni din țară și de pe glob.

Voi folosi, pentru completarea și adâncirea cunoștințelor elevilor, și unele filme didactice valoroase, ca de pildă filmul intitulat „Stepa”.

Problemele de biologie generală le voi trata în cadrul lecțiilor de recapitulare, în ansamblu, ca o

încadra noile cunoștințe în mod logic și armonios în ansamblul principalelor probleme indicate de programă.

Perioada pregătirii pentru examenul de bacalaureat ridică imperios necesitatea de a-i solicita astfel pe elevi încât ei să ajungă cu forțe proprii la generalizări, să prelucereze în mod independent faptele istorice. Insistând asupra unor astfel de aspecte, profesorii de istorie vor pune accentul în pregătirea elevilor lor pe ceea ce va trebui să constituie una dintre principalele lor însușiri la examenul de bacalaureat — capacitatea de a da o interpretare științifică subiectelor de istorie pe care le vor trata.

Prof. C. SÂNDULACHE
inspector la secția de învățământ a Capitalei

Lectura constituită una din indeletnicirile de frunte ale elevilor în aceste zile de vacanță

CÎND ATRIBUȚIILE CADRELOR DIDACTICE SÎNT DENATURATE

Din totdeauna, dascălul a făcut parte, cu toată ființa lui, din obștea satului în care a trăit, în care a muncit întreaga-i viață. Din vremuri de demult el a fost alături de oamenii satului la bine și la rău. Nu numai că își învățat carte pe copii, nu numai că a fost noul răspinditor al luminii, dar, ieșit din rîndurile țărăsimii, a luptat alături de ea pentru eliberarea națională și socială, iar în anii noștri a luat parte activă la marile transformări petrecute în satul socialist. Nu-i de mirare că generații de-a rândul au purtat și poartă și astăzi respectul cuvenit dascălului de sat, celui care, cu dăruirea și modestia ce îl caracterizează le-a învățat carte.

Am reamintit de la început aceste lucruri cunoscute, care pot fi ilustrate cu mai și mai de exemplu, pentru a sublinia argumentele temeinice pe care se bazează prestigiul învățătorului și profesorului de la sat. Tulețegind sensurile majore ale prețuirii pe care le-o arată oamenii satului se străduiesc să-i răspundă prin ridicarea muncii didactice la un nivel superior, prin rezultatele bune obținute în procesul instructiv-educativ și în activitatea obștească.

Există însă și unele lucruri tendința de a denatura atribuțiile reale ale cadrelor didactice din mediul rural, sau de a le încălca și supraîncălca cu neamănunțate sarcini.

O zicală populară

pe care nu de puține ori am auzit-o din gura unor lucrători ai sfatului popular spunea că tot în cazul care trage mai bine la cârmă lucrătorii mai mult. Procedind în consecință, și ei apăsă mai mult tot pe umeri celor care sînt mai săraci. În unele părți s-a mers chiar pînă acolo încît cadrele didactice li se cere să facă tot ce se poate face într-o comună.

Un om „ban la toate” este de pildă profesorul Mircea Atodireș, din comuna Tîlmașii, raionul Sibiu. Vreți să știți câte sarcini are? Iată: profesor, director al școlii (sarcină deosebit de grea și de mare răspundere), deputat vicepreședinte al sfatului popular comunal (de asemenea o sarcină deosebit de grea), președintele comitetului permanent de învățământ și cultură, lector în învățământul ideologic, membru al Comitetului raional al Organizației pionierilor, membru în comitetul raional de cultură și artă, membru în comitetul de conducere al comitetului cultural, membru în consiliul de conducere al cooperativei, membru al comitetului de tutele, membru în colectivul de redacție la stația de radioamplificare — și numeroase alte asemenea sarcini permanente care cer multă muncă, participarea la un număr mare deedințe, consfățuirii etc. Tutarilor acestora li s-au adăugat, în timpul muncii care a trecut, nume-

roase alte sarcini ocazionale, printre care: secretar al biroului F.D.P., pregătirea unui concurs în cadrul festivalului filmului de la sate, a unei serbări școlare și a formațiilor participante la cel de-al VIII-lea Concurs artistic de amatori.

Omeneghe vorbind, cînd poate cineva să îndeplinească atîtea sarcini? Ce timp îi mai rămîne pentru îndatorirea sa de bază, aceea de profesor și director de școală? S-a întrebat, oare careva dintre tovarășii care-l tot încarcă cu munci, cînd se mai poate ocupa de perfecționarea sa profesională, cînd își poate pregăti lecțiile, cînd mai poate asista la ore pentru a îndruma procesul instructiv-educativ din școală? Oare nu am fi nedrepti dacă i-am reproșat directorului din Tîlmașii că nu și-a trecut încă examenul pentru obținerea gradului II sau că a lipsit, de la începutul anului școlar și pînă acum, de la 16 ore pe care le avea de predat în cadrul normei sale didactice?

„Să, din păcate, nu este singurul exemplu...”

Respectul pe care îl datorăm dascălului

ca și buna îndeplinire a principiilor lui mîinii — instruirea și educarea tinerelor generații — obștea în o mai mare grijă față de el, în înțelegerea fiecărei sarcini care îi este atribuită, la cumpănirea fiecărei situații în care este pus.

Profesor sau paznic de noaptea? — așa își intitulă scrisoarea trimisă redacției noastre un profesor din comuna Daneți, raionul Caracal, regiunea Oltenia. Iată ce ne scrie el, printre altele: „O nouă muncă «specifă» profesorilor și învățătorilor se practică în comuna noastră. Sînt curioși poate? Este aceea de a face noaptea de pază la magazinul Centrocop existente în raza comunei. Dîmineața ești tocmai bun să intri în clasă și să îți lecții de calitate!”. Arătîndu-si situațiile neplăcute în care sînt puse cadrele didactice în urma acestei măsuri, scrisoarea continuă: „Poate această măsură este luată tocmai pentru a întări autoritatea unui dascăl într-o comună. Așa să fie?”

Și ce să spui de următoarele fapte, pe care ni le-a semnalat prof. Gh. Răulea, din comuna Turnul Roșu, raionul Sibiu: „Lo-uitorul Frățîlă Toma din Turnul Roșu, proprietar al unei căruțe cu un cal, este în vîrstă și bolnav. Conform înștiințării nr. 31 a sfatului pop. dar comunal, el a primit ca însoțitor la căruță pe

profesorul Ioan Hoadăr. Care este misiunea profesorului? «Să extragă, să transporte și să imprăștie 9 mc de pietriș pe drumul de la moară». La fel, învățătorul Ioan Bata a primit înștiințare că trebuie să execute cinci zile de săpat șanțul pe drumul de la moară”.

Te întrebi, pe drept cuvînt; cine să-i pregătească pe copii dacă învățătorii trebuie să răspundă la astfel de sarcini?

Totdeauna cadrele didactice au fost în fruntea acțiunii de înfrumusețare a comunelor, au pus umărul la efectuarea unor lucruri cu caracter edilitar. Nu este nevoie neapărat de înștiințări, nu este nevoie de normă de lucru obligatorie. Este nevoie numai de a privi cu mai multă considerare munca învățătorilor și profesorilor care, în obștea satului, își îndeplinesc întotdeauna cu conștiințozitate atribuțiile profesionale și cetățenești. Dar, în primul rînd, sarcina lor este de a-i învăța pe copii carte, de a se pregăti continuu, de a-și perfecționa mîiestria pedagogică, în așa fel încît roadele muncii lor să se răsfrîngă pozitiv în viața satului. Or, cum vor putea face aceasta dacă sînt mereu încărcăți cu sarcini străine de adevăratele lor îndatoriri?

O intimplare autentică,

intrată în anecdotă

ne-a relatat-o prof. Ionel Paraschiv, vicepreședintele Sfatului popular al raionului Sibiu: — Odată în comuna Săliște, anunțîndu-se «pe nepusă masă» acțiunea la căminul cultural, îngrijitorul de serviciu de la sfatul popular comunal a fost trimisă să-i anunțe pe oamenii din sat. Aceasta a refuzat, replicînd: — Da? ce, eu mi-s cadru didactic?...”

Intimplarea de mai sus circula astăzi prin satele raionului Sibiu doar ca anecdotă. N-am putea spune că ea reflectă o stare de lucruri generală. Și totuși, asemenea lucruri se întîlnesc.

— Sîntem puși de multe ori în situația neplăcută de a colinda ușițele satului și de a bate din poartă în poartă pentru a mobiliza oamenii să vină la căminul cultural atunci cînd serviciul de la sfatul popular comunal a fost trimisă să-i anunțe pe oamenii din sat. Aceasta a refuzat, replicînd: — Da? ce, eu mi-s cadru didactic?...”

Intimplarea de mai sus circula astăzi prin satele raionului Sibiu doar ca anecdotă. N-am putea spune că ea reflectă o stare de lucruri generală. Și totuși, asemenea lucruri se întîlnesc.

Numeroși profesori și învățători au solicitat măsuri pe plan central care să definească atribuțiile cadrelor didactice de la țară, indicații menite să întărească prestigiul dascălului, respectul firesc ce i se cuvine și să-i creeze posibilitatea de a se dedica în primul rînd sarcinilor nobile care-l revin — instruirea și educarea tineretului.

MIRCEA IONEL

RELIEF

PE NEGATIV

Extras de foaie
matricolă
la purtător

Pînă acum erau cunoscute doar libretetele de economie la purtător. În prezent, însă, această invenție a C.E.C.-ului a fost total miniaturizată de concurența «extrasului de foaie matricolă la purtător», născocit de directorul și secretarul Școlii generale nr. 57 din Capitală.

Cum arată un asemenea «extras» la purtător? Apariția, în felul acesta, a extrasului de foaie matricolă la purtător, cel pe care l-am văzut deja completat rubricile de note, certificînd absolvenții a șase clase, purta semnăturile directorului și secretarului școlii, era stampilat. Ce mai, act în toată puterea cuvintului! O singură rubrică era lăsată totă liberă: aceea care se referea la numele și datele personale ale celui cărui i-a fost eliberat.

Strănză invenție, nu? Așa, extrasul poate fi utilizat de oricine are nevoie să dovedească absolvirea a șase clase. Păcat doar că lipsa de înțelegere a altor cuvinte scolare a oprit circulația acestei invenții. Dar meritele inventatorilor rămin. Sînt nominale, nu la purtător...

Între ingenuitate și lipsa simțului de răspundere

Eliberarea extraselor de foile matricole elevilor care se transferă, datorită schimbării domiciliului, la alte școli apare uneori și drept un tîrîm de manifestare al ingenuității.

Cîteva exemple. Pe extrasul eliberat de Școala generală nr. 39 elevului Paul David se menționează că acesta «a urmat clasa I la altă școală, dar nu știm la care». Atunci pe ce bază a fost primit în clasa a II-a? Privilegiul ingenuității!

Școala generală nr. 40 trimite pentru Constantin Blesniuc un extras de foie matricolă pentru șase clase, din care lipsește complet mediile obținute în clasa a III-a, deși se menționează că elevul respectiv a urmat și această clasă la aceeași școală. Atunci? Din nou privilegiul ingenuității!

Păcat că asemenea ingenuități se înroșesc în școli. Cu atît mai mult au ești aici e locul unor oameni serioși, eu simț de răspundere.

M. A.

Brâncuși

(Urmare din pag. 1)

nu surprinderea ipostatică a vieții, ci un proces complet și continuu: Însăși viața. La fel, „Sărutul” intruchipează o generalizare a vitalității și continuității existente umane, așa cum „Pasărea mălăstră” cu numeroasele ei variante este un simbol, o intruchipare a ideii de zbor, de înălțime, de aspirație spre înălțimi. Contemplată și studiată în parte, fiecare lucrare a lui Brâncuși circumscrie unei idei un vast univers uman. Alături de „Somnul”, „Rugăciunea” și „Cumînțenia pămintului”, aflate în Muzeul de artă din București, „Capul de copil” este interpretat „ca o celebrare a virșiei la care lumea minunilor se descoperă mereu nouă”.

Expresia pleneră, desăvîrșită și triumfală a opereii brâncușiene o constituie însă „Poarta sărutului” care amplifică gestul îmbrățișării din „Sărutul” într-un simbol de mare simplitate și vibrație emoțională, „Masa tăcerii”, excepționalul surprindere în piatră a milenarilor mese și vieții românești și „Coloana

fără sfîrșit” — unie și fără de seamă simbol al aspirației umane, zvienit pe verticală, al succesiunii generațiilor și hotărîrii poporului nostru. Reușind, ca nimeni altul, să surprindă în piatră și lemn înaltele aspirații ale omului contemporan, Brâncuși, așa cum marturisează în 1932 sculptoarea Barbara Hepworth, împlineste vechiul ideal al „mîinii care gîndește, descoperind gîndurile materiei”. La zece ani de la moartea sa, cuvintele altui mare sculptor contemporan, greul I. Avramidiș, sînt perfect actuale: „Dintre toți reprezentanții de seamă ai vechii noastre, Brâncuși singur stă în centrul absolut al sculpturii; toți ceilalți confrăți, oricît de prestigioși, se găsesc — în raport cu el — la periferie. El stău inevitabil sub semnul multipolarului; în timp ce clasicul este unu!”.

Nici vorbă, dintre creațiile pe care le-a dat sculptura universală în prima jumătate a acestui secol, Brâncuși oferă un model exemplar de devoțiune față de menirea artistului, filtrînd prin genul său atribuțiile cardinale ale artei populare

românești. Este unanim recunoscut faptul că școala brâncușiană a făcut posibilă o și mai mare răspîndire a prestigiului artei populare românești, făcînd cunoscută în lumea întreagă semnificațiile și sensurile majore ale simbolurilor de pe scoarțele românești, pe de încrustațiile porților și finiturilor ori din balabile spuse și cîntate ale poporului nostru. El însuși fiu de țărani modesti din Hobița, a păstrat — reînfract modelul și timpulul — o admirație și o dragoste continuă față de universul artei gorjane. Prin lucrările sale, arta populară românească a căpătat o dimensiune nouă, redînd lumii întregi talentul și bogăția spirituală a autorului Mioriței. Astfel, Brâncuși a devenit mesager al creației oamenilor acestor minunate pămînturi, identificîndu-se adeseori cu însăși arta noastră populară.

Orașul lui e prezentă în cele mai mari muzee ale lumii — la Paris, Muzeul de artă modernă, unde i s-a reconstituit atelierul într-o secție specială „Brâncuși”; Muzeul de artă modernă și la Muzeul Guggenheim din New York, „Museum of Art” din Philadelphia, muzeul din Chicago, Washington, Boston,

San Francisco, colecții din Elveția, India, Australia adăpostesc comori ale celui care a adus sculpturii românești o consacrare universală. În procesul de educare, magul gorjan capătă astăzi nu numai rolul de maestru desăvîrșit al interpretării idealurilor poporului nostru, ci și de prim etalon și exemplu de limbare excepțională a motivelor noastre folclorice și de reflectare a gîndurilor și aspirațiilor poporului. Deși plecat de tîrziu în pribegie, Brâncuși se simte continuu alături de frământările patriei lui. Pentru eroii cazali în război ar îi voit să ridice un monument „durabil ca o fîntînă”; dacă nu l-a putut face la Peștișani, a ridicat în schimb la Tîrgu Jiu, mai tîrziu, la 30 de ani de la răscoală din 1907 — coloana glorioasă care-i încununază opera.

Brâncuși este un călăuzitor desăvîrșit al înțelegerii frământărilor și năzuințelor poporului nostru și, de aceea, este firesc să ocupe, în cadrul educației estetice a tineretului, un loc deosebit. Alături de cunoașterea opereii lui Eminescu, Lucian sau Enescu, cunoașterea opereii acestui desăvîrșit artist trebuie să dea tineretului imaginea genului poporului din rîndurile cărui s-a ridicat.

Elevii și domeniile literaturii universale

Convorbire cu prof. univ. AL. DIMA, membru corespondent al Academiei, directorul Institutului de istoria și teoria literaturii „George Călinescu”

Element constitutiv de mare pondere al culturii generale, literatura universală, studiată până în prezent de elevii numai prin unele texte de lectură inserate în manualele de limbă străină, va figura după cum se știe ca disciplină de sine stătătoare în planul de învățământ al liceului începând din anul școlar viitor.

Am adresat, în legătură cu problemele pe care le ridică studiul literaturii universale în școală, o serie de întrebări profesorului universitar AL. DIMA.

— Cu ce bagaj de cunoștințe din domeniul literaturii universale vin elevii în universitate? — I-am întrebă pe interlocutorul nostru.

— Până la introducerea obligatorie a studiului limbilor străine în școala de cultură generală acest bagaj era foarte precar. În prezent el s-a întărit întrucâtva, dar nici acum nu poate fi considerat prea bogat. De aceea, sarcinile cadrelor care predau literatura universală în învățământul superior continuă să fie destul de dificil de îndeplinit, nu numai din punctul de vedere al volumului și al ariei de literatură pe care își propun să o cuprindă, ci și din acela al așezării unei modalități de maximă comprehensibilitate în abordarea diferitelor subiecte din domeniul disciplinei. În general cunoștințele studenților înainte de contactul cu un curs universitar de literatură universală sînt întimplătoare, înregistrând, în cazul unui grafic, o mare sinuozitate determinată de caracterul neorganizat al pregătirii anterioare în domeniul respectiv.

— Ce exigențe socoliți că se ridică, în consecință, în fața învățămîntului liceal?

— Această situație, care privește de altfel cultura generală, ceea ce prin definiție constituie obiectul învățămîntului nostru liceal, a produs, cum era și firesc, o reacție din partea Ministerului Învățămîntului. Ministerul a dispus cu drept cuvînt să se introducă în licee, un curs special cu această tematică. Găsesc de bun augur unele măsuri paralele inițiate de minister, cum ar fi bunăoară aceea a unui curs pregătitor pentru profesori. Măsura mi se pare excelentă pentru că, oricum, pregătirea dată pînă în urmă cu cîțiva ani, de facultățile de filologie nu a fost orientată și pe această direcție tocmai datorită inexistenței unei discipline cu un atare profil în programul învățămîntului de cultură generală, căruia îi sînt destinați, în marea lor majoritate, absolvenții facultăților respective. Ca urmare, un curs pregătitor destinat profesorilor are dubla valoare de a reactualiza în memoria acestora datele unei discipline cu rol, cîndva, aproape complementar și de a-i pune la curent cu problemele de interpretare critică recentă.

— Prește, introducerea studiului literaturii universale în învățămîntul liceal solicită imperios prezența unui manual. Colaboratori ai Institutului nostru, ca și unele cadre didactice de la catedra de literatură universală a Facultății de limbă română de la Universitatea București, au fost invitați să participe la elaborarea acestei lucrări. Imi exprimi speranța că, beneficiind de aportul unor competențe reale, respectivul manual va atinge tîna impusă de obiectivul căruia i-a fost menit.

— Ce rol considerați că poate avea pentru accesul elevilor la do-

menii literaturii universale studiul textelor de literatură la care apelează manualele de limbă străină?

— Ar fi de subliniat că, înainte de a lua contact cu o disciplină dedicată în mod special studiului literaturii universale, textele din manualele de limbă străină pot oferi elevilor multe cunoștințe valoroase din acest domeniu. În literatura universală se găsec numeroase opere de nivel deosebit, pentru diferite vârste, care pot să fie utilizate cu multă eficiență în instrucție și educație. Manualele de limbă străină pe care le cunosc au dat importanța cuvenită, în calitatea lor pedagogică, acestei probleme. Scriitorii ca Rabelais, Swift, Daniel Defoe, Dickens și alții au constituit, pentru alcătuirii acestor lucrări, un teren de explorare cu real randament. Profilul operelor lor le-a conferit în manuale o anumite pondere, făcînd astfel mai ușor de parcurs drumul de acces spre zonele mai largi ale literaturii universale, prin însăși priză acestor scriitori la preferințele tineretului. Ar fi însă o exagerare să ne imaginăm că niște fragmente selectate mai ales după criteriile unor necesități metodologice, menite să ducă în primul rînd la însușirea limbii, pot alcătui, fie chiar și la nivelul elevilor, un fond de lecturi minime din literatura universală. Consider că rolul lor este mai degrabă stimulativ. Forța artistică a unor versuri din Heinrich Heine sau din Byron, a unui fragment de proză din Stendhal sau din Cehov ar determina la elevi dorința de a prospecta singuri, prin lecturi integrale, dimensiunile mai largi ale operelor din care li se oferă aceste esanțioane. De aceea, mă simt îndemnat să revin, pentru a sublinia încă o dată oportunitatea introducerii studiului literaturii universale ca disciplină de sine stătătoare. Dincolo de alte implicații, trebuie să subliniem aici și o însemnată funcție educativă care decurge din cunoașterea literaturii popularelor: înțelegerea valorilor spirituale ca expresie a înfrîngerii dintre popoare, înțelegerea universalității unor opere din literatura română și a contribuției scriitorilor noștri la patrimoniul literaturii universale.

— Care este, după părerea dv., rolul profesorilor de limbă străină în acest context?

— Ca și profesorii de literatură universală, profesorii de limbă străină au aici un rol principal. Ei sînt chemați să stimuleze interesul elevilor pentru cunoașterea literaturii prin comentarea unor texte expresive, de înaltă valoare artistică și ideologică. Mi se pare că această cale a studiului este un mijloc de a ajunge nu numai la cunoașterea literaturii diferitelor popoare, ci și la cunoașterea popoarelor în sine, a celor mai de seamă dintre valorile lor artistice.

— Ca și profesorii de literatură universală, profesorii de limbă străină au aici un rol principal. Ei sînt chemați să stimuleze interesul elevilor pentru cunoașterea literaturii prin comentarea unor texte expresive, de înaltă valoare artistică și ideologică. Mi se pare că această cale a studiului este un mijloc de a ajunge nu numai la cunoașterea literaturii diferitelor popoare, ci și la cunoașterea popoarelor în sine, a celor mai de seamă dintre valorile lor artistice.

— Ca și profesorii de literatură universală, profesorii de limbă străină au aici un rol principal. Ei sînt chemați să stimuleze interesul elevilor pentru cunoașterea literaturii prin comentarea unor texte expresive, de înaltă valoare artistică și ideologică. Mi se pare că această cale a studiului este un mijloc de a ajunge nu numai la cunoașterea literaturii diferitelor popoare, ci și la cunoașterea popoarelor în sine, a celor mai de seamă dintre valorile lor artistice.

Pregătiri pentru un recital de poezie

CONDIȚII ALE EDUCĂRII SENTIMENTELOR

Școala intră în curind în etapa cu cea mai mare pondere, cea mai mare răspundere a anului, etapa finală. Pentru clasa XI-a, clasa viitorilor absolvenți, această etapă a și început. Cu o emoție firească în fața importanței prăguri pe care trebuie să le străbată înainte de a porni pe drumul larg al vieții, elevii clasei a XI-a se pregătesc acum, cu seriozitatea caracteristică tineretului patriei noastre socialiste, pentru examenul de bacalaureat și pentru concursurile de admitere în învățămîntul superior și în școlile tehnice de personal tehnic.

În jurul tinerei generații a țării sînt strînsi, cu caldă solicitare, profesorii. Îndrumînd competent numea elevilor, ei se străduiesc nu numai să-i înarmeze cu cunoștințele științifice și cu deprinderile menite să le întregescă cultura generală și să-i facă apti pentru o pregătire superioară de specialitate, dar și să le desăvîrșescă profilul moral, să-i trîmîie în viață ca oameni demni de marelle timpuri pe care le trăim, orientînd pe fiecare din ei pe drumul cel mai conform cu inclinațiile sale și cu nevoile economice și culturale patriei.

Profesorii nu sînt singuri în această nobilă strădanie a lor. Întodeauna în istoria școlii noastre pedagogii au simțit alături de ei floarea țării, personalitățile ei cele mai înalte, cele mai proeminente. Niciodată însă școala n-a polarizat în jurul său atîtea preocupări ca astăzi, niciodată problemele educației tineretului n-au suscitată așa interes, pentru că niciodată nu s-au pus în fața tineretului sarcini atît de mari, atît de noi și de complexe cum se pun azi. De aceea, de la academician și pînă la muncitorul din producție, de la inginer pînă la creatorul în domeniul artei, de la medic pînă la scriitor, toți se preocupă de găsirea celor mai bune soluții pentru creșterea și formarea schimbului de mîine. Ziariste și reviste, emisiunile de radio și televiziune dezbate pe larg aspectele cele mai diferite ale educației tineretului: conținutul programelor și al manualelor pe baza cărora sînt instruiți elevii, căile optimizării și ale modernizării lecțiilor etc. Un loc tot mai larg îl ocupă, în aceste dezbateri, problemele etice — ale educației patriotice, ale formării atitudinilor înaintate față de muncă, ale dezvoltării sentimentelor nobile și pure caracteristice unui mîmismului socialist — de responsabilitate față de semenii, de prietenie, de tovarășie, de iubire, în accepțiunea lor cea mai înaltă. Toate, cu scopul de a ajuta tineretul să se pregătească pentru muncă, pentru o viață frumoasă, cură-

tă, plină de bucuria creației și împlinirii în toate domeniile umanelui.

Pe această temă cercetătorul științific Romeo Dăscălescu a publicat de curind („Contemporanul”, nr. 12 din 17 martie a.c.) rezultatele unei anchete pe care a întreprins-o în rîndurile unui mare număr de elevi. Prin metodologia folosită, prin formularea unor întrebări cu caracter „senzational”, prin modul defetuos în care sînt prelucrate răspunsurile, ca și prin soluțiile propuse, ancheta nu susține nici pedagogilor și cu atît mai puțin adolescenților.

Că lucrurile stau astfel ne-au dovedit-o și opiniile unor educatori, părinți, secretari ai organizațiilor U.T.C. din școli, ca și ale altor reprezentanți ai opiniei publice.

Vorbind de datoria pe care o are școala de a veghea cu grijă asupra acestui aspect al educației, prof. ZINA SIRBU, directoarea Liceului „Mihail Eminescu” din Capitală, afirmă:

— Acțiunile întreprinse față de școlii chibzuită pot avea consecințe dăunătoare asupra tineretului, deosebit de receptiv la influențe. Asemenea consecințe poate avea, după părerea mea, ancheta întreprinsă de Romeo Dăscălescu. Noi, cei care depunem acum un mare efort colectiv pentru a-i pregăti pe elevii cit mai bine în vederea examenelor ce-i așteaptă, pentru a le asigura o cit mai bună orientare școlară și profesională, am fost extrem de surprinși cînd am citit cele spuse în cadrul acestei anchete. Pînuind întrebarea „Ce socoliți necesar să cunoașteți în domeniul afectiv-erotic?” autorul materialului la care mă refer situează pe primul loc cerința de a se efectua lucrări de analiză a unor procese psihice trînte de adolescenți în situația cînd li se propun, altele decît cele „platonice”, de a se elabora cărți despre reacțiile îndrăgostitorilor în asemenea situații etc. Astea sînt fie oare necesitățile pe care le resimte tineretul în primul rînd? Ca om care lucrez de ani și ani de zile în rîndurile elevilor, pot răspunde cu deplină îndreptățire: Nu.

Esențial este să nu creăm false probleme, să ajutăm cu adevărat pe tineri să-și lămurească dilemele perioadei atît de complexe a adolescenței.

Pentru noi, educatorii, este clar că abordarea acestei latură a educației, vom da ordine de prioritate elementelor moral-afective, valorii umane a raporturilor dintre fete și băieți. Să nu uităm că la această vîrstă tinerii sînt inaripați de idealuri, doresc să-și afirme personalitatea. Ar fi o eroare să credem că predispozițiile afective sînt dominate de impulsuri sexuale și să limităm informarea elevilor la sfera funcției fiziologice.

Alături de școală, organizația U.T.C. își aduce un aport prețios în formarea profilului moral al tînarului, ajutîndu-l să înțeleagă puritatea și nobilitatea sentimentelor înalte, frumusețea prieteniei, a dragostei. Scriind despre activitatea pe care organizația U.T.C. de la Liceul nr. 1 din Pitești a desfășurat-o în acest domeniu, tov. DAN GEORGHE, secretarul Comitetului U.T.C., și-a exprimat părerea că modul în care sînt discutate aceste probleme în ancheta întreprinsă de Romeo Dăscălescu induce în eroare, îndepărtează tinerii de la problemele majore care trebuie să-i preocupe.

„Cum mă sî asteptam, scrie Dan Gheorghe, ancheta a fost citită de majoritatea elevilor. Este firesc, sînt lucruri care-i interesează, la care caută răspuns. Cei mai mulți și-au manifestat însă dezacordul și cu modul în care au fost puse unele probleme, și cu concluziile la care s-a ajuns. Firesc, atîtuinea lor nu este întimplătoare. La această atitudine i-au condus și discuțiile organizate în orele de dirigenție, și faptul că în adunările noastre generale se discută adeseori despre prietenie, despre dragoste. Se discută cu multă apriteare, cu pasiune. Dar sînt de cele mai multe ori discuții deosebit de frumoase, de gingașe, cu mari valențe educative tocmai pentru că apelează la ceea ce au mai curat, mai frumos și înaripat adolescenții.”

Majoritatea punctelor de vedere exprimate în ultimul timp în presă, ca și o serie de acțiuni concrete inițiate în școli pentru a educa în rîndurile elevilor sentimente nobile, afectivități bazate pe multiple afinități, au constituit un ajutor efectiv și pentru părinți. Despre acest lucru ne-a vorbit muncitoarea MARIA CIRȘTEI, mama unei eleve de la Liceul nr. 36. Ea ne-a

arătat că în ultimul timp, datorită faptului că aceste probleme au început să fie puse în mod deschis, cu tact pedagogic, au căpătăt și părinții o oarecare orientare în acest sens.

Ancheta semnată de Romeo Dăscălescu, însă, nu ne poate fi de ajutor — ne-a spus tov. Cirște. Fieci mele cel puțin, după ce a citit-o, i s-au dus gîndurile pe făgașuri nepotrivite cu preocupările ei de acum, abătînd-o de la învățură și mi-e destul de greu s-o readuc la normal.”

„Ne punem, ca profesori, o întrebare legitimă, ne-a spus prof. MARIANA VASILESCU: la ce folosește să pui elevilor întrebări de felul celor puse de Romeo Dăscălescu? Orice educador al zilelor noastre care merge în consens cu vremea lui este de acord că școala de astăzi trebuie să se debaraseze de prejudecăți, că „tabu”-urile, ipocrizile trebuie părăsite. Nimeni însă nu poate justifica înlocuirea lor cu o „libertate” fără margini și fără frîu. Nu se poate discuta cu elevii orice și oricum. Și asta nu dintr-o falsă pudoare, ci pentru că tineretea este prea fină, prea gingașă pentru a ne permite s-o tratăm vulgar, cu brutalitate. Ca dirigință, n-aș cuteza să pun elevilor mele întrebări ca cele din ancheta despre care vorbim, iar ca părinte m-ar indigna să aflu că cineva operează în sufletul copiilor mei brutal și crud. O astfel de anchetă mi se pare echivalentă cu o vivisecție sub reflector și aparat de filmat.

„Educația afectiv-erotică — ne-a spus dr. S. T. IONESCU, cercetător la Institutul de psihologie, trebuie după părerea mea să se înscrie foarte natural și discret în viața școlară curentă. Se cere căutate formele prin care integrarea fenomenelor firești afectiv-erotice în educația morală a elevilor să fie realitate științifică? Dacă autoinformarea necontrolată este mult mai nocivă decît informarea bine dozată, științifică făcută, tot așa înscrierea în orarul elevilor a „cerului de educație sexuală” propus în ancheta semnată de Romeo Dăscălescu apare, după părerea mea, ca dăunătoare.

Este util pentru tineri să fie ajutați în a cunoaște transformările prin care trec în perioada pubertății și adolescenței. Trebuie să se plece însă de la cunoașterea faptului că modificările puberale nu apar la toți copiii la aceeași vîrstă. Fără a fugi din fața realității, cred că nu este cazul să edităm cărți de psihologie erotică pline de rețete care s-ar pretinde general valabile. Nimeni nu se poate substitui unor tratări individuale, competente, de la caz la caz, a problemelor afectiv-erotice ale adolescenților. Iar această tratare trebuie să aibă o bază științifică. Ea nu poate izvorî din intuiții personale sau date fragmentare, ci dintr-o analiză aprofundată realizată de psihologi, pedagogi, medici etc., efectuată cu rigurozitate, pornind de la realitățile și de la cerințele sociale.

Asupra acestor probleme și-a spus părerea și scriitorul DUMITRU ALMAȘ. „Problema educației afectiv-erotice, a afirmat scriitorul, depinde de o mare complexitate de factori. Oare „propunerii” ca cele sugerate de ancheta întreprinsă de Romeo Dăscălescu să fie fundamentate pe o cercetare științifică? Teamă mi-e că, vîrind să facă un lucru bun, anchetatorul jignește de fapt sentimentele pure, delicate, proprii majorității tinerilor și pe care aceștia le cultivă cu poezia specifică vîrstei.

„Și acum, la propunerile făcute de ancheta și anchetatori, cîteva contra-propuneri făcute de cititorii noștri:

Educația sexuală să se realizeze printr-o informare științifică, prin orele de biologie și igienă, ca și prin ore speciale. Să nu se neglijeze însă educația afectivă a tineretului școlară, care să aibă, în primul rînd, sensul unei educații a sentimentelor, printr-o îndrumare a afectivității către adevăr, bine și frumos, către cei care întrușișează aceste înalte aspirații umane. Aceasta ar trebui să fie nu numai tema multor discuții din orele de dirigenție, dar și tema unor cărți de literatură, a unor filme și piese de teatru destinate tinerilor, pe care aceștia — și pedagogii alături de ei — le așteaptă de multă, multă vreme.

Foarte indicată ar fi introducerea unor ore de educație morală, de etică, în cadrul procesului de instruire și educație.

IOANA DAMIAN

„Inspecția școlară”

Ori de cite ori mă aflu în fața unui lucrător din aparatul de inspecție și control, spontan îmi apare în minte imaginea lui Eminescu revizor școlară, așa cum îl cunoaștem din mărturiile vremii ori cum ni-l zugrăvește G. Călinescu în cunoscuta biografie: „cu inensa lui bună-credință și destoinicie administrativă, capacitatea lui de muncă inteligentă și practică totodată, bunul-simț desăvîrșit în toate acțiunile”. O bună parte din cei ce exercită astăzi controlul și îndrumarea muncii școlare tînd să se apropie cit mai mult de această imagine. E drept însă că mai întîlnești și alții de inspecțori, care sînt departe de a semăna.

Unui dascăl care își respectă meseria și se respectă pe sine nu-i poate fi indiferent cînd și, mai cu seamă, cum este controlat și îndrumat. Socolesc că materialul „Inspecția școlară”, apărut în „Gazeta Învățămîntului nr. 889 din 10 martie 1967”, interesează în egală măsură pe cel inspectat ca și pe cel ce inspectează.

Controlul și îndrumarea desfășurate empiric, unilateral, constituite o acțiune formală, care încurajează superficialitatea și demobilizează eforturile creatoare în muncă. Mă refer, bunăoară, la supraevaluarea datelor scrise și statistice (indeosebi), în dauna considerării aspectelor concrete ale activității școlare. Școala noastră (din satul Rusca, raionul Husi), ca să dau un exemplu, a fost inspectată ultima dată în ianuarie 1966, prin numai șase ore de asistență la lecții și un număr aproape dublu de ore de control al aspectelor scrise (planuri, tabele, dări de seamă etc.). Or, dacă lecția e forma fundamentală a activității didactice, cred că forma fundamentală a controlului trebuie s-o constituie asistența la lecții și analiza lor, iar dacă lecțiile sînt activități de transmitere a cunoștințelor științifice conform legilor didacticei, controlul și îndrumarea trebuie să capete, neapărat și pretuldeni, valoarea unei activități științifice de studiere, de apreciere și de perfecționare a procesului instructiv-educativ. Așadar, s-ar cere studiate și îndrumate mai marcat și aspectele legate de educația morală și estetică a elevilor, de pregătirea lor civică în școli, nu doar latura strict cognitivă a muncii didactice.

Antinomia consemnată în material din „autoritatea de competență” și „compenlența de autoritate” în interpretarea unui fenomen didactic se va anula de la sine dacă, pe de o parte, învățămîntul sau profesorul este convins de dorința sinceră a organelor de control de a-i ajuta să optimizeze și să sporască eficiența muncii sale, iar pe de alta inspecțorii își va însuși spiritul unei cercetări științifice, efectuate precis, principial și cu maximum de competență profesională. Poate că în această direcție ar ajuta și elaborarea unei metodici a inspecției școlare.

Unul din obiectivele muncii de îndrumare și control a secțiilor de învățămînt este și acela de a stimula activitatea de cercetare a corpului didactic. Modelul viu, cel mai probant pentru dascăli, l-ar oferi și în această privință desfășurarea unei activități de creație, eventual de cercetare științifică a inșiș lucrătorilor de la secțiile de învățămînt. Totuși, o serie de inspecțori continuă să ignoreze activitatea în acest domeniu și, mai mult, în loc să-i stimuleze pe profesori, îi demobilizează. Cunoscut cazul unui profesor cu o activitate creatoare notorie care a fost „sfătuit” de un inspector metodist de la regiune să-și amendeze preocupările, asemenea activitate pîrîndu-i-se a fi, printre altele, expresia unei „lipse de modestie” (?).

Pentru a asigura eficiența reală a muncii de control și îndrumare se impune a se lua în seamă și comportarea celor care-l exercită. Alititudinea se plină de îngîmfare a unor inspecțori, formulele de genul „cînd vorbesc cu mine să țaci!” sau „ce spun eu e sfînt”, deservesc scopului scontat. La fel înlocuirea salutului de bun soait într-o școală cu „planurile pe masă, la control” și a îndrumării cu unilaterala „vîntătoare” de lipsuri nu e de natură să acorde credit moral și profesional celor ce le practică — e adevărat, tot mai puțin la număr.

Esențial rămîne — după părerea mea — ca problemele luate în discuție să fie situate pe un plan de evidență principialitate, de probitate exemplară, în perspectiva modernizării învățămîntului inspecția școlară devenind tot mai necesar o activitate prin excelență științifică, de creație autentică. În asemenea condiții ea își poate îndeplini și mai complet, alături de alte pirghii, importanta sa misiune.

Prof. N. VALERIU

Din articolul intitulat „Inspecția școlară” publicat în „Gazeta Învățămîntului” din 10 martie a.c. am desprins pe lîngă alte interesante probleme două aspecte esențiale, pe care le socotesc strîns legate unul de altul și care se condiționează în mod firesc. Este vorba, anume, de competență și eficiență, prima vîzînd persoanele, pe cei ce efectuează inspecția, iar cea de a doua reprezentînd roadele activității lor. Fără a ocoli realitatea, trebuie să spunem că mai există la unii o „teamă de inspecțori”. Lășîndu-i la o parte pe cei ce se tem pentru că știu că munca lor este de o calitate scăzută, nu e mai puțin adevărat că această teamă este inspirată uneori de atitudinea necorespunzătoare a acelor inspecțori care nefîind prea competenți, vor să-și asigure autoritatea printr-un ton ridicat, prin amenințări etc.

Din rîndul cadrelor didactice, în anii noștri s-au distins numeroși dascăli — astăzi învățători și profesori emeriți, cu un orizont larg de cunoștințe, cu o vastă experiență, receptiv la nou, preocupati de îmbunătățirea și modernizarea conținutului și metodelor predării. Consider că ar fi indicat ca în funcția de inspecțori școlari să fie promovate tocmai asemenea cadre, capabile să dea îndrumări prețioase colegilor mai tineri, cu mai puțină experiență. După părerea mea, în aceste condiții eficiența inspecțiilor n-or mai lăsa loc la comentarii. În orice caz cred că membrii corpului de îndrumare și control trebuie să aibă, dacă nu gradul I, cel puțin gradul II.

Prof. IOAN GEORGE Moreni-Cîmpina

Inerție...

Uneori, pedagogii care militează pentru modernizarea învățămîntului se împiedică de obstacole care, însoțite în aparență, se dovedesc practic rezistente. Judecați singuri: în timp ce o asemenea pedagog se străduiește să adauge noi argumente convingătoare demonstrând posibilitatea predării încă din primele clase a unor noțiuni mai cuprinzătoare de matematică, vîzînd trecerea firească și unitară către studiul algebrei, în camera alăturată fiul lui, elev în clasa întii, își face astfel socotelile: „8 și cu 7 fac... 13 fără 5 fac...”

De unde pînă unde acest de două ori nedidactic și cu? (nedidactic în primul rînd pentru că nu se include în terminolo-

gia științifică și, în al doilea rînd, pentru că e total neliterar.) Cine își inchipuie că unui copil al zilelor noastre care întreabă „cum se desprinde satelitul de ultima treaptă a rachetei cînd se plasează pe orbită”, îi este greu să folosească termenii plus, minus, egal? Sau îl vede pe fiul lui rezolvînd o problemă: „În secția unei fabrici lucrează 15 femei, iar bărbații sînt cu 3 mai mult. Cîți bărbați sînt?”. Se pare că proaspătul școlar în timp ce o neașteptată piedică la așezarea problemei în operația aritmetică.

— Cum să scriu, întreabă el: 15 femei și cu 3 bărbați fac 18 bărbați...? Asta nu se poate...

— De ce nu se poate? întreabă tatăl perfit.

— Pentru că nu e

bine... Adică ce avem și ce ne iese... Și pentru că fiul nu găsește în datele problemei alte elemente în vederea unei așezări după tipic, se ajunge la concluzia că va merge a doua zi în școală cu problema astfel așezată în operație.

— Ei, țî-a văzut problema? — întreabă a doua zi la prînz tatăl.

— Da... — și școlarul prezintă, spre convingere, caietul învelit cu hîrtie albastră. Surpriză însă: pe caiet, învățătoarea, îndeobște extrem de exigentă și atentă la greșeli, n-a făcut nici o corectură. Doar V-ul obisnuit, cu creionul roșu. Atît. Raționamentul pare să fie următorul: socoteala este exactă, rezultatul obținut e 18 bărbați. E în regulă; las-că pe urmă se formează și gîndirea matematică...

Precizăm — este vorba de o învăță-

toare destoinică și deosebit de exigentă. Viciul nu este al omului, ci al unei practici destul de larg răspîndite, incurajată de faptul că anumite capitole din programe și manuale tind și ele să transforme studiul matematicii la clasa I într-o simplă deprindere a tehnicii socotitului.

Ce se întîmplă atunci cu toate articolele și studiile privind modernizarea predării la clasele mici? Ce se întîmplă cu soluțiile noastre, fără nici un efort, decît de mîntesirie a învățătorului? Iată și unicul răspuns la astfel de întrebări: strădăniile privind introducerea noului în predare pot deveni energii cînetice numai la confuzia cu lupta împotriva inerției.

AL. CIUCA

O preocupare pasionantă: trecerea în revistă a nouăților literare intrate în bibliotecă

CARACTERUL SPECIFIC

și rolul adunărilor trimestriale ale grupelor sindicale din școli

După cum se știe, în prima și a doua decadă a lunii aprilie vor avea loc adunările trimestriale ale grupelor sindicale din învățământ. Birourile grupelor sindicale au format colective care întocmesc referatul ce urmează a fi aprobat de birou și supus dezbaterii în adunarea generală. Activitatea desfășurată de birourile grupelor sindicale pentru pregătirea acestor adunări presupune formularea unui răspuns competent și cuprinzător la întrebarea: cum pot aduce adunările trimestriale o contribuție cât mai deplină la rezolvarea sarcinilor centrale ale școlii în etapa actuală, la creșterea competenței și prestigiului colectivului didactic?

Adunările trimestriale ale grupelor sindicale, indiferent de specificul locului de muncă în care se desfășoară, au ca principal scop, definit clar în Statutul sindicatelor și în documentele de caracter de îndrumare elaborate de Uniunea Generală a Sindicatelor din Republica Socialistă Română, analiza profundă, existența, în spiritul înaltei răspunderi asupra modului cum își îndeplinesc membrii de sindicat sarcinile profesionale, cum se desfășoară acțiunile privind răspunderea experienței înaintate în muncă și ridicarea permanență la nivelul de cunoștințe profesionale, întărirea disciplinei de stat etc. Raportate la specificul activității corpului profesoral, care îmbină strâns muncă de pregătire a tinerilor generații cu sarcini culturale-educative obștesci, aceste cerințe conturează deplin conținutul problemelor ce urmează a fi puse în discuție în cadrul adunărilor trimestriale. Referatul prezentat, cit și orientarea discuțiilor, trebuie să se concentreze asupra contribuției pe care au adus-o birourile grupelor sindicale, precum și fiecare învățător și profesor în parte la desfășurarea procesului instructiv-educativ, a muncii culturale de masă și a activităților culturale-educative specifice pentru aducerea pregătirii de specialitate și pedagogice, precum și pentru lărgirea orizontului intelectual al membrilor corpului profesoral, preocuparea organizației sindicale pentru ridicarea nivelului de conștiință și întărirea disciplinei în muncă a cadrelor didactice și a personalului auxiliar din școli, grija pentru asigurarea unor condiții cât mai bune de muncă și de viață pentru oamenii școlii.

Referatul prezentat de către biroul grupei sindicale în adunarea trimestrială poate cuprinde ansamblul problemelor enumerate mai sus sau poate acorda prioritate unei anumite probleme de deosebită actualitate din sfera activității sau eficientă profesională a cadrelor didactice.

Evident, în condițiile existente unui scop unic al întregii activități desfășurate în școală — pregătirea tinerilor generații la nivelul cerințelor societății socialiste — este firească preocuparea atență pentru evitarea paralelismului între modul de abordare a problemelor discutate în ședințele consiliului pedagogic și adunarea trimestrială a grupelor sindicale, paralelism care determină pierdere de timp și scăderea gradului general de interes: tot atât de neindicată este însă neglijarea unor probleme cu gândul că de acestea se ocupă conducerea școlii (care uneori, la rîndul ei, le pierde din vedere presupunând că se află în atenția biroului grupei sindicale). În nici un caz nu este de admis faptul, constatată cu prilejul unor adunări organizate în trimestrul trecut în unele școli, de a trata aceste adunări cu superficialitate, prezentînd unele informații improvizate, cu referire la activitățile periferice ale

școlii și de a organiza în cadrul lor — după așa-zisa analiză și după discutarea de mîntuială a celorva probleme avînd oarecare puncte de contact cu activitatea sindicală — manifestări artistice, recenzii sau reuniuni tovarășești.

Care trebuie să fie, în fond, conținutul adunărilor trimestriale ale grupelor sindicale, din ce unghi specific trebuie dezbătute problemele în cadrul acestora, în raport cu conținutul și modalitățile de desfășurare a consiliului pedagogic? În funcție de anumite trăsături definitorii, consiliul pedagogic este, putem spune, o înregistrare complexă a activității colectivului didactic, văzută prin prisma rezultatelor obținute în pregătirea elevilor; la rîndul ei, adunarea trimestrială a grupei sindicale are menirea de a transpune problemele în sfera profesionalității membrilor corpului didactic, a factorilor care țin de pregătirea și perfecționarea permanentă, prin studiu, a fiecărui învățător și profesor, și care influențează în mod determinant nivelul de desfășurare a procesului de învățămînt, care explică rezultatele pozitive sau lipsurile în munca instructiv-educativă. Vom căuta, pentru exemplificare, să dăm cîteva aspecte concrete acestor considerații. Să presupunem bunăoară că în consiliul pedagogic se discută rezultatele obținute pe linia dezvoltării capacităților de exprimare literară a elevilor, a posibilității lor de a prezenta corespunzător așteptările cu caracter beletristic etc. și adevărul din domeniul științelor naturii; referatul adunării trimestriale, a cărei desfășurare are loc la aproximativ două săptămîni după consiliul pedagogic și analizează activitatea efectuată în același trimestru școlar, nu calendaristic) poate rena această idee punînd pe prim plan acțiunile inițiate în rîndul cadrelor didactice pentru înbegarea unui front unit orientat către dezvoltarea capacităților de exprimare a elevilor. Alți caz: în consiliul pedagogic se arată consecințele pe plan instructiv-educativ ale faptului că activitatea comisiilor metodice din școală se situează la nivelele înalte, aceeași problemă poate fi discutată în adunarea trimestrială sindicală făcîndu-se o analiză comparativă a modului cum munesc membrii corpului didactic în cadrul unei comisii metodice frunțate și al unei comisii care se mărginește la reproducerea unor forme depășite de activitate. (O asemenea temă este indicată mai ales în cazul unor adunări care pun în mod special accentul pe discutarea aprofundată a unui singur aspect al muncii profesionale.) Fiind la începutul ultimului trimestru al anului școlar, ar fi de asemenea potrivit ca în adunarea trimestrială să se dezbătă probleme ale orientării școlare și profesionale a elevilor, plecînd de la sarcinile ce rezultă din documentele de partid și de stat cu privire la dezvoltarea economică în perspectivă a patriei noastre, legate de rețeaua școlilor existente și a căror extindere se preconizează. În același mod pot fi reținute și dezbătute interesant, printr-o prismă specifică, majoritatea problemelor activității profesionale a cadrelor didactice raportate la rezultatele acestora pe planul pregătirii elevilor.

Un loc important trebuie să-l ocupe, în adunările trimestriale ale grupelor sindicale, analiza modului cum a colaborat biroul grupei cu conducerea școlii în stimularea morală și materială a cadrelor didactice, în repartizarea judicioasă a sarcinilor profesionale și obștești, în eliminarea suptăcării învățătorilor și profesorilor etc. De asemenea, se

pot pune în discuție deficiențele unor cadre didactice care și neglijează pregătirea pentru lecții, care acordă insuficientă atenție promovării noului în conștiință și în metoda predării, sau a căror atitudine intră în conflict cu cerințele eticii profesionale. De asemenea, în cadrul atribuțiilor de colaborare cu conducerea școlii, sindicatele pot lua în discuție modul cum sînt îndeplinite unele sarcini de organizare și de conducere a procesului instructiv-educativ din școală, sesiuni lipsurile și propunînd măsuri eficiente de îmbunătățire.

Hotărîrea Conferinței Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt, Știință și Cultură prevede, printre obiectivele importante ale sindicatelor, valorificarea propunerilor judicioase făcute în adunările trimestriale. Chemată să înregistreze cu maximum de receptivitate toate propunerile înscrise din masa cadrelor didactice, birourile grupelor sindicale au totodată datoria să aducă la cunoștința lor modul cum au fost valorificate propunerile făcute în adunările trimestriale precedente, în adunarea generală anuală pentru darea de seamă și altele, precum și felul cum sînt adesea îndeplinite obiectivele cuprinse în planul de muncă trimestrial.

Fără îndoială că adunările sînt chemate să analizeze cu spirit de răspundere cum își îndeplinesc mandatul primit membrilor birourii grupei sindicale, contribuția lor personală la realizarea sarcinilor majore ale procesului de învățămînt, ale perfecționării profesionale.

Adunările trimestriale ale grupelor sindicale, concepute ca o tribună a analizei principale și a generalizării experienței îndeplinite, constituie jalnice importante în urmărirea felului cum sînt îndeplinite sarcinile însemnate înscrise în planul de activitate al fiecărei organizații sindicale, verifică periodic orientarea muncii spre principalele direcții de acțiune, eliminînd deficiențele și stimulînd progresul în toate domeniile procesului instructiv-educativ.

ELENA COJAN
membră a Biroului Executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt, Știință și Cultură

La cercul de aeromodelare de la Casa pionierilor din Craiova

NOTE BIBLIOGRAFICE

„Din istoria pedagogiei românești”

Editura didactică și pedagogică a publicat recent sub egida Institutului de științe pedagogice o culegere de studii despre dezvoltarea școlii și a gândirii pedagogice pe teritoriul țării noastre în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea și în primele decenii ale secolului al XIX-lea, ca și despre ideile pedagogice ce se desprind din creațiile folclorice, din cărțile populare de mai mare circulație și din vechile legături feudale, prezentînd un interes deosebit pentru învățămîntul românesc. Introducerea amplă a profesorului Ilie Popescu-Teușan, sub redacția căruia s-a elaborat volumul, subliniază pregnant multiplele aspecte comune ale învățămîntului în cele trei țări române.

Colaborarea între profesorul de specialitate și medic

Fiecare educator, fiecare om al școlii știe că de mult contribuie practicarea educației fizice și a sportului la creșterea normală, la dezvoltarea armonioasă a elevilor. În același timp, sporind capacitatea funcțională a organismului lor, întărind vigoarea și rezistența corpului, educația fizică și sportul influențează pozitiv formarea calităților de voință și caracter. La asemenea rezultate se ajunge însă, de bună seamă, numai prin practicarea exercițiilor fizice timp îndelungat și cu respectarea tuturor indicațiilor medicale și tehnico-metodice. Altfel, desfășurate la întimplare, anarhic, fără să se țină seama de dezvoltarea fizică și psihică, exercițiile fizice pot produce efecte contrare celor scontate, înfăptuind nefavorabilă sănătatea și capacitatea de muncă a elevilor. Acest lucru este cu atât mai important cu cât organismul elevilor fiind într-o continuă schimbare morfo-funcțională, particularitățile lor biologice și psihice evoluează, mai ales în perioada prepubertară și pubertară, de la an la an.

După cum se știe, de la o clasă la alta și probele de control la educație fizică prezintă un grad mai mare de dificultate, presupunînd trecerea la o muncă superioară din punct de vedere cantitativ și implicit o activitate de intensitate crescută. Indicată pentru o clasă în totalitatea ei, această trecere poate să nu corespundă totuși cu particularitățile fizice și psihice ale anului elevilor din clasă respectivă.

EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

La începutul anului școlar, prin colaborarea între profesorul de educație fizică și medic, trebuie să se stabilizească gradul integrității morfo-funcționale a organismului fiecărui elev și să se depisteze eventualele deficiențe fizice, organice și psihice. Elevii pe deplin sănătoși, apți pentru a practica exercițiile fizice prevăzute de programă, vor fi incluși într-o

grupă, deficienții care urmează să fie tratați prin mijloace corective ale culturii fizice medicale în altă grupă. În sfîrșit, se pot găsi în unele clase și elevi care nu pot practica nici un fel de exerciții fizice. Pentru grupa elevilor cu scutiri parțiale se vor stabili, încă de la început, exercițiile contraindicate și măsura în care trebuie să facă efort.

Deși cură nu ne putem mulțumi numai cu examenul medical de la începutul anului școlar. Un asemenea examen trebuie să se repete periodic, cel puțin o dată la fiecare trimestru și chiar mai des acolo unde activitatea sportivă este mai intensă și elevii sînt mai mult solicitați.

Firește că observarea medicală trebuie să fie și mai atentă atunci cînd pregătim sportivi de performanță. În acest caz ea va urmări foarte minuțios evoluția organismului sub influența exercițiilor fizice, va pune în evidență efectele pozitive sau negative ale acestora, ca și reacțiile la efort și modificările observate, va demonstra puterea de adaptare și capacitatea funcțională a organismului.

silvania în prima jumătate a secolului al XIX-lea”.
Volumul se încheie cu monografiile referitoare la „Școala Graeca et Latina” din Tirgoviste, de S. Birsănescu și la Școala din Golești, de George Fotino.

VICTORIA POPOVICI

A apărut
REVISTA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC nr. 1, 1967
În sumar:

- Șt. Sebeșan: Asigurarea unei temeinice pregătiri elevilor din liceele de specialitate.
- Prof. Gh. Divicic: În ce direcții se pot îmbunătăți programele școlare pentru învățămîntul profesional?
- Ing. M. Bontas și E. Vereș — maeștrii instructori: Corelarea cunoștințelor teoretice cu instruirea practică.
- Ing. V. Pandia: Coeficienți de normare pentru instruirea practică în atelierul-școală.
- Prof. Gh. Petrescu: Importanța cunoașterii particularităților psihice ale elevilor.
- Ing. V. Tărășanu, ing. R. Breaban: Formarea deprinderilor de muncă independentă.
- E. Firea: Folosirea procedurilor „circuit” în lecțiile de educație fizică.
- Prof. M. Renier: Activități extrașcolare în sprîjînul predării limbii române.
- E. Domocoș, V. Pandur: Preocupări în trecut pentru crearea unor școli industriale de grad secundar în România.
- ** Planul tematic al revistei pe anul 1967.

Examen de diplomă pentru absolvenții fostelor școli medii tehnice

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștința absolvenților fostelor școli medii tehnice, care au funcționat în perioada 1948—1955, că s-a aprobat un ultim examen de diplomă, care se va desfășura între 25 și 30 august 1967. La acest examen se pot înscrie candidații care au promovat toți anii de studii, dar nu posedă diploma de absolvire.
Pentru înscrierea la examen candidații trebuie să îndeplinească următoarele condiții: să lucreze efectiv în specialitatea pentru care s-au pregătit în școala medie tehnică urmată; să nu fi fost respinși mai mult de trei ori la susținerea examenului de diplomă.
Înscrierea la examen a candidaților se va face pe bază de cerere însoțită de certificatul de studii sau de copia de pe foaia

mătricolă, precum și de adeverințele din care să rezulte că îndeplinesc condițiile arătate mai sus.

Obiectele de examen și programele de studiu vor fi cele de la examenul de diplomă al ultimii serii de elevi ai școlilor medii tehnice respective. Centrela de examen vor fi anunțate în cursul lunii mai 1967. La aceste centre, candidații vor găsi subiectele pentru lucrările de proiect și vor primi îndrumări asupra programelor de studiu.

Alte informații privind examenul de diplomă se pot obține de la direcțiile de învățămînt ale ministerelor și celorlalte instituții centrale în subordinea cărora au funcționat școlile medii tehnice respective.

În continuarea concursului de manuale pentru învățămîntul profesional și tehnic publicat la 25 februarie 1965, Ministerul Învățămîntului instituie, prin Editura didactică și pedagogică, un nou concurs pentru elaborarea unor manuale necesare școlilor profesionale, conform listei de mai jos. La concurs pot participa cadre didactice din învățămîntul de toate gradele, oameni de știință și specialiști din producție cu preocupări în domeniul învățămîntului.

La baza manualului ce se elaborează prin concurs vor sta programele școlare specificate mai jos; acestea se găsesc atât în școlile de specialitate, cit și la direcțiile (serviciile) de personal și învățămînt din cadrul ministerelor și organelor centrale de resort.

În prima etapă se vor prezenta editurii planurile prospect, în termenele limită specificate în dreptul fiecărui titlu. Planul prospect constă dintr-o expunere amănunțită a planului manualului, din care să rezulte orientarea concretizată în manual a prevederilor programelor; două lecții de probă, stabilite de Ministerul Învățămîntului și specificate în dreptul fiecărui titlu școlii concurs, din care să rezulte procedeele metodice de bază pentru predarea materialului indicat de programă; indicații generale cu privire la modul de ilustrare a manualului — în cadrul numărului total de ilustrații stabilit la fiecare titlu. Planul prospect (inclusiv lecțiile de probă) nu va depăși volumul unei coli de autor (20 pagini text dactilografiate).

La etapa a doua a concursului de manuale pot participa numai autorii planurilor prospect aprobate de conducerea Ministerului Învățămîntului. Autorii planurilor prospect aprobate vor înainta editurii manuscrisele pentru a doua etapă a concursului în termenele ce li se vor comunica, indicînd numele și adresa lor exactă pe fiecare exemplar de manuscris.

Editura didactică și pedagogică va înștiința pe toți concurenții asupra rezultatelor obținute în prima etapă.

Concurenții vor prezenta alți planurile prospect din prima etapă, cit și proiectele manualelor elaborate în etapa a doua, în cite 5 exemplare dactilografiate. Pagina dactilografiată va cuprinde 31 de rînduri a 65 de semne fiecare rînd (aproximativ 2000 de

semne pe pagină). Exemplarul original și cel puțin încă un exemplar în copie vor trebui să cuprindă toate elementele necesare înțelegii textului, ilustrații (schite), planșe, diagrame, scheme, tablouri sinoptice, hărți etc. Aceste elemente nu afectează numărul indicat de pagini dactilografiate. Pentru materialul ilustrativ care urmează a fi reprodus din albume, enciclopedii, tratate etc., concurenții vor da indicații precise asupra sursei. Formulele din manuale și lucrări vor fi scrise conform STAS-urilor în vigoare, folosindu-se terminologia științifică consacrată. La ilustrații se vor avea în vedere condițiile reproducerii lor prin tipărire. Desenele tehnice vor fi lucrate cu toată exactitatea.

În dreptul fiecărui titlu se prevăde volumul, indicîndu-se numărul de pagini text dactilografiate.

Lucrările vor fi trimise în ambele etape pe adresa Editurii didactice și pedagogice din București, str. Spiru Haret nr. 12, cu mențiunea: „pentru concursul de manuale școlare”.

Pe toate cele 5 exemplare de plan prospect trimise în prima etapă concurenții vor trece un pseudonim sau un motto ales de ei, însoțind aceste exemplare de un plic închis și sigilat. Pe plic se vor menționa titlul lucrării și pseudonimul sau motto-ul ales.

În plic conținutul își vor indica numele și prenumele, adresa, numele și pseudonimul sau motto-ul folosit.

CONCURS

pentru elaborarea de manuale necesare școlilor profesionale

dacă stampila poștel (data de expedite) nu depășește ora 24 a zilei fixate ca termen de predare. Lucrările prezentate la concurs după expirarea termenului de predare fixat nu vor fi luate în considerare. Planurile prospect vor fi înregistrate de Editura didactică și pedagogică sub pseudonimul sau motto-ul ales de concurent.

Autorii planurilor prospect nu li se acordă premii, mențiuni sau drepturi de autor.

Pentru proiectele de manual reușite în etapa a doua a concursului se pot acorda următoarele premii sau mențiuni:

- un premiu I în valoare de 12000 lei;
- un premiu II în valoare de 10000 lei;

doi mențiuni a câte 6000 lei.

Manuscrisele premiate și cele cărora li s-a acordat mențiuni sînt considerate ca activitate științifică. Vor putea fi considerate ca activitate științifică și unele lucrări nepremiate sau premiate sau acordate de mențiuni, în funcție de calitatea conținutului lor. În ambele situații, concurenții — autori ai manuscriselor respective — le vor putea folosi în vederea obținerii gradelor didactice.

Rezultatele ambelor etape ale concursului se aprobă de conducerea Ministerului Învățămîntului și sînt definitive.

Plicurile conținînd numele și adresa concurenților se deschid numai după aprobarea rezultatelor concursului de către Ministerul Învățămîntului.

Situația finală a rezultatelor obținute la concursul de față va fi publicată în presă.

Manuscrisele lucrărilor prezentate se restituie autorilor acestora, după încheierea concursului, astfel: un exemplar (în copie) din proiectele de manual premiate sau cărora li s-a acordat mențiuni, împreună cu o copie a planului prospect respectiv; patru exemplare (în copie) din proiectele de manual nepremiate sau cărora nu li s-a acordat mențiuni, împreună cu patru exemplare (în copie) ale planului prospect; patru exemplare (în copie) din planurile prospect neaprobate pentru etapa a doua.

Concursul pentru elaborarea planurilor prospect ale manualelor specificate mai jos începe la data publicării prezentului anunț. Participarea la concurs se face fără nici o înscriere.

1. **TEHNOLOGIA LĂCĂTUȘĂRII**, 300 pagini text, aproximativ 180 de figuri, programa nr. 39769/1966. Lecții de probă: Tema 10, lecția I-V; Tema 8, lecția I-III-a.

2. **CHIMIE ȘI TEHNOLOGIE CHIMICĂ GENERALĂ**, 400 pagini text, aproximativ 150 de figuri, programa nr. 101394/1965 (operator). Lecții de probă: Tema 13, lecția I-VI-a; Tema 30, lecția I-V-a.

3. **CHIMIA ANALITICĂ**, 300 pagini text, aproximativ 100 de figuri, programa nr. 101394/1965. Lecții de probă: Tema 5, lecția I-X-a; Tema 22, Lecția I-VIII-a.

4. **METODE FIZICO-CHIMICE DE ANALIZĂ ȘI ANALIZĂ TEHNICĂ**, 350 pagini text, aproximativ 150 de figuri, programa nr. 65975/1966. Lecții de probă: Tema 4, lecția I-II-a; Tema 9, lecția I-XI-a.

5. **TEHNOLOGIA MESERIEI ELECTRICIAN PENTRU INSTALAȚII ELECTRICE ÎN CONSTRUCȚII ȘI INSTALAȚII INDUSTRIALE**, 80 pagini text, aproximativ 200 de figuri, programa nr. 18278/1965. Lecții de probă: Tema 13, lecția I-VII-a; Tema 30, lecția I-IV-a.

6. **STRUNJIREA METALELOR**, 500 pagini text, aproximativ 200 de figuri, programa nr. 108750/1965. Lecții de probă: Tema 7, lecția I-VII-a; Tema 13, lecția I-VI-a.

7. **SUDAREA METALELOR**, 500 pagini text, aproximativ 150 de figuri, programa nr. 18595/1965. Lecții de probă: Tema 10, lecția I-XII-a; Tema 20, lecția I-III-a.

8. **STUDIUL MATERIALELOR FOLOSITE ÎN ELECTROTEHNICĂ PENTRU ELECTRICIENI**, 350 pagini text, aproximativ 150 de figuri, programa nr. 124545/1965. Lecții de probă: Tema 11, lecția I-VIII-a; Tema 15, lecția I-III-a.

9. **LIMBA ROMÂNĂ, ANUL I**, 300 pagini text, programa nr. 24231/1966. Lecții de probă: Structura operei literare (temă, idee, subiect, personaje etc.); Analiză literară — Vlaicu Vodă de Al. Davila.

10. **LIMBA ROMÂNĂ, ANUL II**, 300 pagini text, programa nr. 24231/1966. Lecții de probă: Literatura și cultura română în epoca modernă (lecție introductivă); Analiză literară — Lucașăru de M. Eminescu; Răscoala de L. Rebreanu.

11. **MATEMATICĂ ANUL I**, 300 pagini text, aproximativ 150 de figuri, programa nr. 68936/1965. Lecții de probă: Tema 9, lecția I (Algebră); Tema 2, lecția I-III-a (Geometrie plană).

12. **MATEMATICĂ ANUL II**, 200 pagini text, aproximativ 100 de figuri, programa nr. 68936/1965. Lecții de probă: Tema 5, lecția I (Trigonometrie); Tema 6, lecția I (Geometrie în spațiu).

13. **FIZICĂ ANUL I**, 300 pagini text, aproximativ 100 de figuri, programa nr. 115143/1965. Lecții de probă: Tema 10, lecția I; Tema 11, lecția I-VII-a.

14. **FIZICĂ ANUL II**, 250 pagini text, aproximativ 100 de figuri, programa nr. 115143/1965. Lecții de probă: Tema 30, lecția I; Tema 34, lecția I.

Termenul de predare pentru toate titlurile de mai sus este 15/VII.1967.

Prof. MIRCEA ROȘU